

CAM-İŞ

Sahibi :
İst. Cam İşçileri Sendikası
Yazı işlerini fiilen idare edenler;
N. ŞEKER; H. KARA
Basıldığı yer :
TÜRKİYE TİCARET Matbaası

İŞÇİ ARKADAŞ
Bu Gazete senin malındır.
Bundan istifade etmesini bil
Ve SENDİKANA üye ol

Gayri Siyasî, İçtimaî ve Meslekî Gazete

Yıl 2 Sayı : 13 — Her Ayın 1 inde çıkar — Paşabahçe — İstanbul — Adres : Cam İşçileri Sendikası, — 3/KASIM/1953 — Fiatı : 10 Kuruş

Cumhuriyetimizin 30ncu Yıldönümü milletimizin sevinci içinde kutlandı

Cumhuriyetimizin 30 uncu yıldönümü 29 Ekim 1953 Perşembe günü yurdumuzun her tarafında merasim ve şenliklerle kutlandı

Milletimiz, bu mutlu günün mana ve kıymetini çok iyi bildiği için içten gelen neş'e ve heyecanı Cumhuriyet bayramının çok mua zzam geçmesine dedise olmuştur.

Cumhuriyetimiz 29 Ekim 1923 pazartesi günü Büyük Millet Meclisinde Mustafa Kemal Paşanın müdafaası neticesinde ilân edildi. Büyük Millet Meclisi Azaları Cumhuriyetin ilânını büyük heyecanla ve:

— Yaşasın Cumhuriyet!

Sesleri ile alkışladı.

Haber bir anda Ankaraya ve yurdun dört bucağına ulaştı. Milletimizin sevincine paye yoktu. Her tarafta şenlikler ve merasimler yapıldı.

Cumhuriyetin ilânının akabinde Cumhurreisi seçimi yapıldı. Büyük Millet Meclisi ittifakla büyük kumandan, Milletin gözbebeği Mustafa Kemâl paşayı Reisicumhur seçti.

Büyük Atatürk 15 sene Türkiye Reisicumhurluğunu yaptı. Çok büyük hamle ve inkilâplarla bizleri yani Türk milletini medeniyet dünyasına medeni bir millet olarak çı-

(Devamı 3 de)

Cumhuriyetin kurucusu Büyük Atatürk

Hal edilemeyen dert: Hastahane ve yeni bir teklif

Hastalık sigortası faaliyete geçtiğindenberi devamlı olarak işçilerin şikâyetini mucib olan Paşabahçe Dispanserinin bina kifayetsizliğine, bu güne kadar bir çare aranmadığı hakikattir.

Bir zamanlar 100 yataklı hastahane yapılacağı söylendi sonra bundan vazgeçildi.

Çubukluda müsaid bir bina -Hidivinin köşkü - teklif edildi, alâkadar olunmadı.

Şimdi ise son bir teklif daha ileri sürmekteyiz. Eğer bu da kabul olunmazsa beş bin kişinin vebali alâkadar olmıyanların üzerindedir.

Kanlıcada eskiden Savarona yatının bulunduğu köyde 30 odalı bir yalı var. Ufak bir restore ile mükemmel bir hastahane olacağı muhakkaktır. Yalı sahipleri de bu hayırlı işi iyi karşılıyacaklardır. Ayni zamanda mütehassıs doktorlar da bu teklifimizi makul bulmaktadırlar.

Cam-Iş: Bir şey yapacaklarına pek inanmamaktayız. Ama, yine de yazdık.

Büyük Matem Günümüz

10 Kasım 1953 Atatürkün 15 inci ölüm yıldönümüdür.

Bu acı günde Atamızın naşı ebedi istirahatgâhı olan Anıt - Kabire nakledilecektir. Bu münasebetle yapılacak törende Türk işçisindende bir hey'et Atanın naşının naklinde vazife alacaktır.

Gazetemiz 2 yaşında

Yorgun kafa ve nasırlı ellerle çıkarmakta olduğumuz Cam - İş gazetesi ikinci yılına girmiştir.

Yalnız ve yalnız işçilerimize faydalı olabilmek ve onları biraz olsun fikren kalkındırabilmek icin çıkarmakta olduğumuz «Cam İş» ileride işçi davasına daha çok faydalı olacaktır.

Gazetemizin ilk çıkışından bugüne kadar bizlere yardımlarını esirgemeyen işçi arkadaşlarımıza ve Makale sahiplerine teşekkürü bir borç bilir ve gazetemizin uzun ömürlü olmasını dileriz.

Şehit Mehmet Ali Kabakçının mezarı ne zaman yaptırılacak?

8/Temmuz/1953 gecesi bir gazojenin infilâki ile ağır yaralanan ve bilâhare hastahanede hayata gözlerini yuman işçilerimizden Merhum Mehmet Ali Kabakçı'nın Mezarını yaptırmak için, müssese henüz bir faaliyete geçmemiştir.

Merhumun Şehadete erdiği

(Devamı 2 de)

Prim işi hâlâ sallantıda

Paşabahçe Şişe ve Cam fabrikasında iş karşılığı ödenen primin bundan istifade etmiyenlere de teşmili nedense geçikmektedir.

Ayni işi yapan yahut bir işin yapılmasına fiilen yardım eden iki işçiden biri primden istifade etmekte diğeri hatalı bir görüşle bundan istifade edememektedir.

Meselâ Paketleri Vagona koyup Mamul anbarına götüren işçi, haklı olarak prim alır. Fakat paketleri istif eden veyahut sevk eden işçi, ayni haktan istifade etmesi gerekirken pri malamaz.

Atölyelerde keza ayni durumdadır. imalâtın hakiki yardımcıları olan bu arkadaşlarda; primden istifade edememektedirler.

Bu şekilde inşaat, duvarcılar v. s. servislerde ayni mahrum durumdadırlar.

Sendikamız bu haklı durumu devamlı olarak müdafa etmiş, neticede giden Umum Müdür Bay Adil Aktuluğ, Sicil Müdürü Bay Halis Dirimer'inde bildikleri veçhile prensip olarak primin evvelâ Atölyeler ve Mamul Anbarlarına bilâharede umuma teşmiline karar vermişlerdi.

Sendikamız idare Hey'eti olarak bu sevinçli haberi arkadaşlarımıza ulaştırmışlardı.

Bay Adil Aktuluğ'un ayrılması ile Umum Müdürlük makamına vekâlet eden Sayın Meclisi İdare Reisi Yakup Bey'e bir konuşmamızda durum anlatılmış isede Yakup Bey'den tam sıhhatli bir vaad almak mümkün olmamış ve tetkik edileceği cevabı alınmıştır.

Tetkiki çok evvelden yapılmış ve müsbet neticeye varılmış olan bu mevzuun, sallantıda bırakılması, işçi arkadaşlarımız üzerinde maddi ve manevi bir tesir bırakmaktadır.

Muhterem Meclisi İdare azaları bizzat gelip vaziyeti yerinde gördükten sonra bize hak vereceklerinden emin bulunmaktayız.

Adil kararın bir an evvel verilmesini beklemekteyiz.

N.Ş.

ŞUBELER

Çubuklu ve Cibalinin dertleri

Epey zamandan beri kapalı bulunan Cibali Hasan Ekin Cam Fabrikası bir müddet evvel çalışmağa başlamıştır.

Bu fabrikada Hamam, Yemek yeri, Soyunma yeri mevcut değildir. İş müfettişlerinin devamlı kontrol ve emirleri üzerine eksikliklerin tamamlanmasına başlanmıştır.

Yine bu iş yerinde çalışanlara işveren bugüne kadar elbise ve ayakkabı vermemekte idi.

Yakında işçilere elbise ve ayakkabı tevziine başlanacağını memnuniyetle haber almış bulunuyoruz.

★

Cibali Şubemize bağlı Hayri Hürer Şişe İmalâthanesindeki işçiler, günde 10 saat çalıştırılmaktadır.

Ağır sanayi sayılan ve kanunda — 8 saat çalışabilir — kaydı mevcut olmasına rağmen, imalât işçilerini fazla çalıştıran bu işveren hakkında Bölge Müdürlüğü bununlada ilgilenmeğe başlamıştır.

★

Çubuklu Cam İmalathanesi işçileride durumlarından memnun bulunmaktadırlar.

İş verenlerden Mes'ut Olcay işçilere senelik izin vereceğini söylemiş ve bir kısım işçilere senelik izinde vermiştir.

Aradan bir müddet geçtikten sonra Bay Olcay izin işinden vaz geçmiş izin verdiği işçilerden de verdiği izinin, yarı parasını geri almıştır.

İşçiler yaptıkları mallardan da tam ücret alamamaktadırlar. Tiryaj kısmında keyfi olarak mamuller ayrılmakta. Ustanın hatası olmadığı halde Furundan mütevellit iskartaların bedelleride ustalardan kesilmektedir.

Yine arızadan yahut cam çekişinden Furun kifâyetsizliğinden, ileri gelen tezgâh durmalarında da bazı usta başılar eksik saat yazmaktadırlar.

Sendikalar Birliğinde yeni icra heyeti seçimi yapıldı

Bundan bir müddet evvel bazı mühim sebeblerden dolayı istifa eden Birlik İcra hey'eti, İşçilerimiz arasında bir heyecan ve huzursuzluk yaratmıştı.

2. Kasım. 1953 Pazartesi gü

(Devamı 3 de)

SAĞLIK BAHİSLERİ

Yazan :
Dr. Lufi ATAY
İşçi Sigortaları Dahiliye
Mütehassısı

KALB HASTALIKLARI

— 2 —

Bundan önceki son yazımızda, kalb hastalıklarından en mühimlerini ve korunma çarelerini kabataslak anlatmağa başlamadan normal kalbe aid bazı bilgilerden bahsetmiştik. Bugün de bir kalb hastalığı dedirtebilecek ilk mühim ârazlardan bahsedeceğiz.

İnsan kalbinden ortalama olarak dakikada 5 litre ve bir saatte 300 litre kadar kan dolaşır.

Kalb, kendi kudretinin bir kısmını bu işe sarfeder. Bedenin daha fazla kana ihtiyacı olduğu zamanlarda kendisinde saklı bulunan kuvveti ile çalışarak kolayca işini görür. Kalpde bir hastalık olduğu zaman muayyen zamanda lüzumu kadar kanı dolaştıramıyarak kalb dışında bir miktar kanın gölleşmesine sebeb olur.

Akciğerlerde kan toplanması nefes almayı güçleştirerek nefes darlığı yapar. Başlangıçta bu darlık zorlama ile meydana çıkar veya artar.

Halbuki, asabî bünyeli denen şahıslarda görülen nefes darlığı istirahat halnide mevcud olduğu halde zorlamada kaybolur. Ve şahıs hareketlerini kolayca yapar.

Bir de nöbet şeklinde gelen nefes darlıkları vardır ki, kalb astımasında gayet âşikâr şekilde görülür. Kalbe aid dolaşım yetmezliği akciğerlerde hava alışverişini bozarak nefes darlığı yaptığı gibi, beyin dolaşımını da bozarak baş ağrılarına, kulak uğultuları ve çınlamalarına uykusuzluğa, umumî halsizlik ve yorgunluğa, tansiyon yüksekliklerinde, görme bozukluklarına, düzensiz hareketlerinde, baş dönmelerine, hattâ bayılmalara sebeb olabilir.

Keza kalb yetmezliği neticesi damarlar içinde dolaşan kanın sulu kısmı dışarı sızarak, derimiz altında parmakla basınca iz bırakan şişmelere sebeb olur. Bu gibilerde nefes darlığı fazladır. Kanın oksijeni az ve kirlenmiş kömürlü kısmı çok olduğundan dudakları morumsu renktedir.

Başlangıçta hareketle meydana çıkan zorlama, nefes darlığı dediğimiz hal, kalbin kuvveti azalınca istirahat halinde de kendini gösterir. Hasta sathî ve sık, sık nefes almağa başlar. Bir hava açlığı içindedir. Göğüs kafesinde ve burun deliklerinde bariz hareketler göze çarpar. Kolay nefes almak için dik oturmaya, ellerile karyola kenarına dayanmağa mecbur olur. Arka üstü tek yastıkta yatmaz, iki, üç yastık ilâve eder. Daha ilerlemiş devirlerde, akciğer içindeki damarlarda biriken kandan sızan hava boşluklarını çok doldurarak boğulur gibi hırıltılı bir teneffüs yaptırır. Öksürükle köpüklü pembemsi balgam gelir. Hasta çok sıkıntılı ve soğuk bir ter içindedir. Astım kariyak nöbetlerinde görülen bu hale akciğer ödemi denir.

Anlayışlı bir hekim hastayı bu halde görünce evvelâ bir morfin iğnesi yapar. Çünkü, morfin solumun merkezinin uyarılmasını azaltır. Nöbetin kısa geçmesini te-

(Devamı 3 de)

Bekçilerin Durumu

Paşabahçe Şişe ve Cam fabrikaında vazifeli bekçilerin günde 12 saat çalıştıkları malûmdur.

Komşu müesseseler, bu müddeti 8 saate indirdiği halde müessese idarecileri buna yanaşmamaktadırlar.

12 saat devamlı olarak on beş dakikada bir saat kuran bu arkadaşların durumunu dikkate alan sendikamız, hukuk müşavirlerile bir toplantı yapmış ve avukatlarını vazifelendirmiştir.

İşçi yatakhanesi

Müessese yatakhanesindeki yatak ve battaniyelerin işe yaramaz hale geldiğini dikkate alan idare yeni battaniye ve yatak sipariş etmiş ve bunlar ambara gelmiştir.

Bugünlerde tevziine başlanacaktır.

Yatak ve battaniyelerin temininde idare âmirliği takdire değer bir gayret göstermişlerdir.

Bn. Huban Akmoran

TAHSİLİNİ TAMAMLAYARAK VAZİFESİNE DÖNDÜ

İki senedenberi Amerikada Alferd Üniversitesinde camcılık tahsili yapan Paşabahçe Şişe ve Cam fabrikası Y. Kim. mühendislerinden Bn. Huban Akmoran, tahsilini muvaffakıyetle yaparak memleketimize dönmüş ve vazifesine başlamıştır.

Cam-İş: Türkiyenin ilk cam mühendisi Akmoranı tebrik eder ve muvaffakıyetler diler.

TEŞEKKÜR

Fabrika yatakhanesinel alınan Battaniyeler ve yapılan Badana ve boyasından dolayı Müessese müdürlüğüne ve Sendikamız İdarecilerine Sayın gazeteniz vasıtasile teşekkürlerimin iblâğını rica ederim.

Fabrika İşçilerinden
495 No. lu Sami KEY

Bayan işçi arkadaşlara öğütlerim
Lohusalıkta çocuk hastalıkları

Yazan :
Dr. Naci BUÇUKÇUOGLU
İşçi Sigortaları Paşabahçe Dispanseri Nesaiye Mütehassısı

Yeni doğan çocuklarda anomaliler

(Geçen Sayıdan devam)

a) Bazı yeni doğanlarda dudak ve damaklarında yarıklar olur. Buna tavşan dudağı ve kurt ağzı denir. Bazı kimselerin aklına geldiği gibi bir kan hastalığından değil, tamamiyle yaratılışta eksik inkişaftandır. Ancak basit bir müdahale ile iyi olabilir. Kurt ağzı daha mühimdir. Çünkü; ayni zamanda yumuşak ve sert damağı alâkadâr eder. Tedavisi gene cerrahidir; birincisine nazaran daha zordur.

b) Bazı yeni doğanlarda kol, bacak eksiklikleri veya fazlaları olabilir. Hattâ parmaklar aded itibarile 6 — 7 — 8 parmaklı olabilirler. Bunlar da yaratılış hastasıdır. Yoksa kötü bir hastalıkla ilgili değildir.

c) Yapışık veya yarı yapışık ikizlere gelince, ancak sülâlesinde ikiz olan kimselerde 1/1000 nisbetinde tesadüf edilmektedir. Son zamanlarda bazı cerrahî müdahalelerle bu tam veya yarı yapışık ikizler ayrılabilmektedir.

d) Bazı yeni doğanlarda başın mühim bir kısmını beynin boş olduğu veya pek az inkişaf etmiş olduğu görülmektedir. Bunlar ya çocuk suyunun çok olduğu vak'alarda veya çocuk anne karnında iken çok şiddetli travmaya maruz kaldığı takdirde ve yahud da kan hastalıklarından ötürü husule gelir.

Kıymetli arkadaşlarım: Sizlere doğum ve loğusalığın mühim ana hatlarını kısa hülâsalarla izah etmeğe çalıştım. Bundan sonra kadın hastalıklarını kısım, kısım her birini ayrı bir bölüm olarak ana hatları ile anlatmağa çalışacağım.

Bu arada bilhassa urlar ve kanamalar üzerinde etraflıca duracağım... Çünkü bugün dünyada her iş yerinde çalışan kadın arkadaşları en çok meşgul eden olay kanamadır. Akla kötü ihtimaller getiren bu hâdise esnasında iyi tatbik edilirse pek o kadar korkulacak bir şey değildir.

(Devamı var)

Şehit Mehmet Ali Kabakçının mezarı ne zaman yaptırılacak

(Baştarafı 1 de)

gün, bir erkek evlâdı dünyaya gelmişti. 21/Ekim günü o da terki dünya etti. ve babasının yanında toprağa verildi.

Temennimiz müessesenin derhal harekete geçerek Fabrikanın bu ilk Şehidine oğlunu da içine alacak bir mezar yaptırmasıdır.

Komşu müesseseler (Hattâ Ecnebi Şirketler dahi) Şehitlerine karşı son vazifelerini yerine getirmişlerdir.

Bunu bizim müessesenin de çok yakın bir zamanda yerine getireceğine inanmaktayız.

İşçi ve işveren Münasebetleri

1936 tarihindenberi bu kanunun muayyen bazı hükümlerinin tatbik şeklini gösteren muhtelif tüzükler çıkarılmış ise de gerek bu kanunun gerek diğer kanunların muhtelif mühim hükümlerinin tatbikatı 1940 tarihli Millî Korunma Kanunu ile durdurulmuştur. Bu kanun işçi ve işverenlerin münasebetlerine mübadele hususunda hükûmete imkânlar sağlamıştır.

İkinci Cihan Harbinin sona ermesindenberi işçi ve işverenlerin münasebetlerinin tanziminde ehemmiyetli rol oynamış bulunan çalışma mevzuatını aşağıda sıralıyacağım:

Duyulan ihtiyaçları karşılamak için İş Kazaları, Meslek Hastalıkları ve Analık Sigortası hakkındaki 22 Temmuz 945 tarihli Kanun, bir İşçi Sigortası Kurumu ihdasına dair 25 Ocak 1946 tarihli Kanun, Çalışma Bakanlığı Teşkilât ve Vazifelerine Dair Kanun, 2.6.949 tarihli İhtiyarlık Sigortası Kanunu, 3008 sayılı İş Kanununu bazı maddelerini değiştirilmesine dair 25.1.1950 tarihli Kanun, 4.1.950 tarihli İş Mahkemeleri Kanunu, 9.8.951 tarihli Hafta Tatili Kanunu gibi muhtelif kanunlar çıkarılmıştır; ancak şu hususu da tebarüz ettirmek kanaatindeyim: memleketimizde işçi ve işveren münasebetlerinde mihver olan bu münasebetlerin tanziminde ana faktörleri teşkil eden kanunların çıkmasında bilfiil işçi ve işverenlerin veya teşkilâtlarının baskıları ve reaksiyonları mevzubahis değildir.

Cemil GİDER
İst. Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikasından

Memleketimizde işçi ve işveren münasebetlerinin umumî tarihçesini sıraladıktan sonra halen mevcut mevzuatın bu münasebetlerle olan alâkasını ve önemli cihetlerini izaha çalışacağım. Böylece çalışanlar ve çalıştıranlar arasında münasebetlerin kurulmasına âmil olan hususları tespit ve tasrih etmiş olacağım.

Şöyle ki: Memleketimizde nüfus takriben 20 milyonu aşmakta olup bunun küçümsenemiyecek bir kısmını işçi ve işverenler teşkil eder. Aynı zamanda 1936 yılındanberi işverenlerle işçiler arasındaki münasebetler İş kanunu hükümlerine göre tanzim ve idare edilegelmektedir. Bu kanun diğer hususlar meyanında iş aktilerini işin tanzimini nizamlamakta, grevleri ve lokavtları menetmektedir. Aynı kanun on kişiden fazla işçi çalıştıran yerlere uygulanmadığından takriben 3200 sanayi müessesesi işçi meslekî teşekküllerinin bilhassa ilgilendikleri sahalarıteşkiletmektedir; zira bu sahaların öneminden ziyade aynı şartlar altında çalışan büyük sayıda işçilerin toplanmış olmaları mezkûr teşekküllere de topluca faaliyet imkânını sağlamaktadır. 1936 yılında İş Kanunu kabul edildiği zaman meslekî teşekküllerin, yani sendika ve benzeri cemiyetlerin işçi ve işveren münasebetlerinde tanzim rolünü alabilecekleri düşünülmüş ve bu hususun her iş yerinde seçilecek işçi mümessilleri vasıtası ile yürütülmesi kararlaştırılmıştır. Bilâhare 1946 Temmuzunda tadil edilen Cemiyetler Kanunu hükümleri mucibince kâr paylaşma gayesi gütmeksizin işçilerin münasebetlerini tesise yarar cemiyetlerin kurulmasına müsaade ediliyordu.

Bilâhare 20 Şubat 947 senesinde Sendikalar Kanunu kabul edildi; bu kanun hükümleri gereğince, karşılıklı yardımlaşma ve üyelerin müşterek menfaatlerini temsil maksadı ile sendikaların kurulabilmeleri sağlandı. Mezkûr kanun çıkmazdan evvel ayni gaye ile kurulmuş bulunan cemiyetlerin sendikalaşmaları gerekmekte ise de hâlâ bazı cemiyetlerin sendikalara istihale

(Devamı 3 de)

CAM SANAYIİMİZDE İKİNCİ BİR SENDİKA

Yazan : Lütfi AK

Aziz İşçi Arkadaşlarım,

Uzun senelerdenberi kanunu hiçe sayıp köle olarak bizleri çalıştıran amansız iş verenlere karşı hiç bir hak talep etmemiz imkân harici idi. 947 senesinde kurulan sendikalar sayesinde işverenlerimizden resen haklarımızı talep etmeğe muvaffak olduk.

Sendikalar ve Cemiyetler kanununun bizlere bahşetmiş olduğu haklardan istifade ederek işyerimizdeki bazı ideal arkadaşlardan müteşekkil bir grup tarafından 947 senesinde İstanbul Şişe ve Cam Sanayii İşçileri sendikası namı altında bugünkü sendikayı kurdular.

Sendikayı kuran arkadaşlarımızdan bazıları aramazıda iken bu muazzam topluluğu baltalamak için baş vurmadık ları çare kalmamıştı. Gayelerinde muvaffak olmadan sendikamız haysiyet divanı kararı ile ihraç edildikleride hepimizce malûmdur.

Öyle olduğu halde yine durmadılar, ikinci bir sendika kurdular. Hemde bu sendikaya kendi meslek adlarını koydular. Yani: (Usta ve Usta başıları) sendikası Tabiidirki bu sendikada gerek Cemiyetler ve gerekse sendikalar kanununa dayanılarak kurulmuştur.

Bu sendikaların ilk kongresine dinleyici sıfatile, samimi bir işçi olarak bulundum. Faaliyet raporlarında sendikaların kapıları işçilerede açık olduğunu zikrediyorlardı. Şimdi ise kardeşlerim, biraz başbaşa konuşalım. Şahsi kanaatime göre bu sendika alnının teri ile çalışan biz işçiler için asla verimli olamaz. Çünkü hakkımızda ilk raporu yapıp üst merci'e veren basımızdaki usta ve usta başılarıdır. Bu rapora karşı acaba onlar **bir daha bizi işverenlerimize karşı** müdafaa ederlermi? edemezler.. Çünkü: raporu kendileri yazıyor. Son günlerde bazı servis işçilerimize usulsüz olarak yapılan raporlar meydandadır. Bu sendikanın bizlere kapısını açması bizleri tereddüdde bıraktı. Acaba bizide ustabaşımı yapmak niyetleri var. Gerçi içimizden ayrılıpta bu sendikaya iltihak edecek bir arkadaş olduğunu tahmin etmem. Biraz uyanık olalım, akla karayı seçelim akla karayı seçtiğimiz gün gayelerimizde muvaffak olduk demektir.

Not :

Diğer taraftan Dahiliye Vekâletide Bu sendikanın Ana tüzüğünün bazı maddelerini usulsüz bularak tastik etmeyip geri çevirdiği öğrenilmiştir.

Sağlık Bahisleri

(Baştarafı 2 de)

min eder. Hasta, bununla tam rahat etmez ve nöbet şiddetli devam ederse koldaki büyük damardan yarım litre kan alınır.

Bu suretle akciğer yükünün büyük bir kısmından kurtulmuş olur. Bu durumdaki hastalarda kalb adalesi zayıflamıştır. Kuvveti hareket teminile kan dolaşımını intizama sokmak için damar içine «Ouabain» yapılırsa çok defa kalb astıması nöbeti kısa zamanda geçer.

Paşabahçe dispanserinde kalb infarktüsünden yatan Beykoz Deri Fabrikası işçisi Ahmed Akar, bir gece nöbetim esnasında şiddetli kalb astıması nöbeti geçirmişti. Bu tedbirleri aldığımız halde hasta bir saat kadar açılmış ve sonunda daha şiddetli akciğer ödemi tablosu ile karşılaşmıştık. Tekrar ayni çarelere başvurduk. Hasta kendini kaybetti. Bilek damarlarını jiletle kestiğimiz halde kan akmıyordu. Nöbetçi sağlık memuru, hemşire, ebe, şoför ve hademe mütemadiyen oksijen taşıyorlardı. İlk nöbet, saat 18 de başlamıştı. Etraf hastalar ümid kestiği halde biz, başından ayrılmadık, saat 24 te kendine gelen hastanın ilk sözü hanımına hitaben: «Sana öbür dünyadan selâm getirdim» demek oldu. Dispanserde bir ay tedavi edilen hasta, ondan sonra dokuz ay daha yaşamış, karlı günlerde yürüyerek Paşabahçeye gelmişti. Paşabahçeden ayrıldığım günün sabahı hastanın evinde ayni şekilde şiddetli bir kalb krizi daha geçirdiğini ve tedavisine yetişilemiyerek hayata gözlerini yummuş olduğunu işittim. O anda ayrılıktan duyduğum teessür kat, kat arttı. Ahmed Akar, nur içinde yatsın, temiz kalbli kıymet bilir bir işçi, fedakâr, müşfik bir aile reisi idi. Allah kendisine rahmet, bâkide kalanlara uzun ömür ihsan etsin.

Bu acıklı hikâyeyi burada zikredişim, bu gibi hastaların daha başlangıçta hekime müracaat etmeleri ve hekimin de sebatla hastasını yakinen takib edebilmesidir.

Tanrı, sebeb halketmiş ve neticede ömrümüzü biraz daha uzatmış olur.

(Devamı var)

İşçi ve işveren münasebetleri

(Baştarafı 2 de)

si temin edilemedi. Sendikalar işçi ve işveren münasebetlerinin tesisinde bilfiil görevlendirilmelerine rağmen İş Kanununda bu değişikliğe muadil tadilât yapılmamıştır. Bu sebebten de işçi mümessilleri ile işçi sendikaları idarecileri arasında fikir ayrılıkları doğmakta ve işlerin yürütümü aksamaktadır. Bu arada işçilerin sendika idareciliği görevini almalarından ötürü işten çıkarılmalarını, ayrılık güden muamelelere tâbi tutulmalarını önleyen bir hükmün İş Kanununda ve Sendikalar Kanununda bulunmayışı çalışmalarda istikrar ve emniyet sağlanmasına mâni olmaktadır. İşverenler istedikleri takdirde sendika faaliyetlerinde na unsuru teşkil eden idarecileri kıdem tazminatlarını ödeyerek işten çıkarma imkânını haizdirler. Bununla beraber sayısı yüzü aşan sendikaların kurulması, federasyonların, sendika birliklerinin ve Türk İş Konfederasyonu icra heyetinin teessü sosyal alandaki gelişmemizni bir ifadesidir.

İşverenlerin ekserisi pek az sayıda kurulmuş bulunan sendikalarına rağbet göstermiyerek kendi meselelerini Ticaret ve Sanayi Odası kanalı ile halletme yolunu tercih etmişlerdir. İşverenler mâli sınaî ve meslekî menfaatlerini korumak için ticaret ve sanayi odaları tesis etmişlerse de bir yönden de bu odalar hükûmetin istişare organları olmuşlardır. Harp yıllarında azamî istihsal alınması, ham maddelerin en verimli şekilde kullanılması için İzmir ve İstanbulda kurulan Bölge Sanayi Birlikleri muvakkat mahiyette olup işçi ve işveren münasebetleri ile de alâkadar bulunmaktadır. Ancak bu teşekküllerin de devletin müdahalesi olmadan üye kaydetmeleri ve buüyelerin de kendi seçtikleri kimseleri serbestçe iş başına getirmeleri şarttır. Keza meslekî teşekküller kurma hakkının, iktisadî bakımdan zayıf olan işçiler istimalinin, özel şahıslar tarafından yapılacak müdahaleden kâfi derecede korunması elzemdir.

Sendikalar Birliği

(Baştarafı 1 de)

nü saat 19.30 da toplanan Sendikalar Birliği İdare hey'eti kısa bir müzakereden sonra seçimlere geçmiştir.

Seçimlerde iki kişi hariç yine eski icra hey'eti iş başına getirilmiştir.

Başkan: Seyfi Demirsoy, Birinci Bşk. V. Zühtü Tetey, İkinci « « : Celâl Beyaz, Genel Sekreter : Yusuf Öner, Muhasip : Hakkı Altınay, Veznedar : Mehmet Güler, Aza : Hüseyin Morova, Aza : Tahsin Cengiz, Ahmet Muşlu.

Cam - İş : Yeni İcra hey'etine Muvaffakiyetler diler, kıymetli Sendikacı Yusuf Öner'e sabır ve metanet dileriz.

Fabrikamızda hadiselerin arasında

Biz de O'nu istiyoruz

İşletme Şefi vekili Avni Kâhyaoğlu bir toplantıda sendikacı arkadaşlarımıza:

— Bundan sonra herkese kanunu tatbik edeceğim. Demiş.

Ha şöyle! Biz de bunu istiyoruz. Ne olur, şu kanunu herkese lâyıkiyle tatbik ediniz, böylelikle bir çok parazitleri ortadan kaldırmış olursunuz.

Ayni zamanda ufak hata yapan işçilere cezalar verilip, diğer tarafta ocakları eritenlere, madenleri bozanlara ve gazojenlere bakmayanlara ceza vermeme prensibine son vermiş olursunuz.

★

Gene Avni Bey, arkadaşlara: Bundan sonra kıdemden çok sanata bakacağım, daha doğrusu sanatkâra para vereceğim... demiş..

Ah! Nerede o günler. Samimiyetinden şüphe etmediğimiz Avni Bey, bu sözünü tatbik edecek olursa iş yerimizdeki adaletsizliğe son vermiş olur. Yüzlerce işçi bunu dört gözle bekliyor.

Artık saat ücreti 52,5 kuruşa frezeustalığı yapılmaz...

★

SEVSEN AZARLAR

SEVMESEN AZARLAR

Şu bizim imalât ustaları (gableciler) ne çilekeş insanlardır. 8 saat durup; dinlenmeden, vücudünün her zerresinden ter döke, döke çalışır ve fabrika istihsalinin nâzım rolünü oynar da, yine idareciler tarafından hor muamele görürler...

Talimatname mucibince tezgâh ustası, evvelâ çalışacağı madeni kontrol edip madenin taşlı veya damarlı olup, olmadığını alâkalılara haber vermek mecburiyetindedir.

Heyhat ki; bu günlerde bu vazifeyi yapanları da azarlıyorlar, yapmıyanları da...

Gidip gaz istihsal eden gazojenlerin şefini azarlamazlar da, gelip ne gazla alâkası olan, ne de madenin iyi veya fena oluşu ile bir ilişiği bulunan tezgâh ustalarını azarlarlar.

Tezgâh ustası haber verir.

— Maden damarlı.

Hemen idareci gelir:

— Nasıl damarlı olur?.. Maden iyidir. Sizin maksadınız (tors) yapmak... Yağma yok öyle... Madenin önünü temizle...

Zavallı işçi söyleyip söyliyeceğine pişman olarak, madenin önünü temizler. Tabiî yapılan imalâtın % 20 — 50 si damarlı. Bu damarlı imalâtların ne kadarının parası ödenip ödenmiyeceği triyaj kurmay heyetinin takdirine bağlıdır. Bunun için de işçi emeğinin tam karşılığını almamaktadır.

★

TAKTİR ZAMMI

Bundan bir müddet evvel işçilerimizin bir kısmına 100 bin lira civarında zam yapılmıştı. Yapılan bu zam gûya az ücretlere ve takdir kazanan işçilere verilmiş. Verilen zamların tam lâyıkı ile verilmediği, gelen yüzlerce işçimizin şikâyetlerinden anlaşılmaktadır.

Misalleri her serviste çoktur.

Meselâ: Goblede 5 — 6 aylık bir çubukçuya zam verilmiş de, diğer tarafta 3 — 4 senelik çubukçuya bir kuruş verilmemiş. Böylelikle dün gelen işçinin saat ücreti kalifiye işçinin saat ücretini geçmiştir.

Bugün atölyede bir frezeci 52,5 kuruş saat ücreti alıyor, çubukçu da...

Gelin, siz, kıdem ve takdirin ne şekilde yapıldığını görün.

İŞÇİ SESİ

Cumhuriyetin 30. Yıldönümü

(Baştarafı 1 de)

kardı. Şimdi Cumhuriyet ilân edileli 30 yıl oluyor. Türk milleti millî refah ve saadet için de yaşıyor. Genç ve kuvvetli bir millet olarak ayaktayız ve ilelebet ayakta kalacağız.

Bize bu mes'ut günleri bahşeden Büyük Atatürkün ve aziz şehidlerimizin ruhu şad olsun.

Cumhuriyetin 30 uncu yıldönümü milletimize kutlu olsun.

Müzakereler sonunda, bölümler halinde son şeklini alan, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu çalışma proğramı

Ankarada toplanan temsilciler

Ankarada toplanan temsilciler meclisi, çetin müzakerelerden sonra bir çalışma raporu hazırlamıştır.

Bu esaslar dahilinde faaliyet gösterecek olan «Türk - İş» Türkiye işçi Sendikaları Konfederasyonu İcra hey'eti, çalışmalarına hız vermiştir.

Çalışma raporunu okuyucularımıza sunuyoruz.

★

1 — Çalışma Meclisi :

Sosyal sahalarda umumi inkişaf kaydeden muassır memleketlerin müsbet neticenin sırrını müşterek çalışmalarda buldukları aşikârdır.

Esasen, İş kanunu'nun hazırlanması sırasında, çalışma meclisinin kurulması isteği de bu tarihi tecrübelerden mülhemdir. Sosyal ve iktisadi bakımdan muazzam bir sahayı işgal eden, iş hayatındaki olayları fiilî ve müsbet organlar vasıtası ile esasa bağlamak realitenin icabındandır.

Bu sebebledir ki; Yıllardanberi sezilen ve tesbit edilen mütterakim meseleleri selâhiyetle görüşmek üzere, çalışma meclisinin bir an evvel toplanmasını arzu etmekteyiz.

Fikir ve prensip itibarile bütün işçi arkadaşların ve teşekküllerimizin müttefik oldukları bu noktai nazarlarımızın yanında, şu hususları göz önünde bulundurmak lâzım gelir:

Bir tarafdan Çalışma meclisinin toplanmasını isterken, diğer yandan işçi teşekkülleri olarak bu toplantıda, bütün mevzular hakkında her teşekkülün maddeleşen görüş ve tekliflerine büyük ihtiyaç; vardır.

Konfederasyon'da, tevhid edilmek suretile mücehhez bir tez'in hazırlanması ve hepimizin bu tez üzerinde müessir müdafaalar yapması elzem görülmektedir.

Aksi takdirde, meçhuller içinde kaldığımız ve tip görüşe sahip olmadığımız müddetçe geçmişin semeresizlikleri içinde kalmağa mahkûm olmak mukadder olacaktır. Programın diğer yerlerinde de bahsedildiği gibi, evvelce toplanan fikir, teklif ve mütalealar tasnif edilmeğe başlanacaktır. Bunlar yanında takviyenize intizar etmekteyiz.

2 — Tadili lâzım gelen kanunlar:

a) İş kanunu ve mevzuatı:

1936 yılında kabul edilip, bugüne kadar tatbik edilmekde olan kanunu'nun, çeşitli yönlerden ademi tatmin olduğu ve bilhassa icraî müeyyidelere sahip bulunmadığı noktasında fikir ve realiteler ittifak etmektedir.

Binaenaleyh, sosyal adalet ve nizamımızın uzun vadeli tesisini temin kılabilmek için mezkûr kanunu'nu topyekûn tadili, içtimai, iktisadî ve medenî bir zaruret haline gelmiştir.

Birinci plânı işgal eden bu husus hakkında, bağlı teşekküllerin, 1/6/1953 tarih ve 351 - 55/53/N sayılı tamim gereğince hareket etmelerinin icabettiğini hatırlatmak yerinde olur.

b) Sigorta kanun ve mevzuatı:

Bu bapta verimli neticeleri temin ve istikrara bağlıyabilmek için, esaslar üzerinde durulmasında ciddi faydalar görülmüştür.

Bu sebeple, ön plânda teşkilât kanunun'nun, günün şart ve icaplarına göre ayarlaması uygun görülmüş ve diğer kısımların da bu meyanda nazara alınması esasına varılmıştır.

Netice itibarile, bir tarafdan tadili elzem görülen kısımlar üzerindeki fikir ve çalışmalar devam ederken, diğer tarafdan değişmez prensip halinde, teşkilât kanunu hakkında son şeklini alan TÜRK - İŞ'in görüşünün yeknesak müdafaası esas tutulmuştur.

c) Sendikalar ve sendika birlikleri hakkındaki kanun:

İşleyiş ve mahiyetleri itibarile, grev hakkı ile bu kanunun bir arada mütalea edilmesi iktiza eder. (Beynelmilel tabirile, ne grevsiz Sendika ve ne de Sendikasız grev olur.) Şu halde, Sendikalar kanunu'nun ifade ettiği mana ile teşkilâta imkân vermekden ziyade çeşitli tahditlerle mukayyet bulunduğu bedihidir. Milli Sendikacılığımızın şuurundan, Memleketin ve mensuplarının müstefit olabilmeleri ancak, geniş bir demokratik tadilin husulü ile kâimdir. Bu meyanda Cemiyetler kanunu'nun 5927 sayılı kanunla tadil edilen 33.34 ve 35 inci maddeleri ile diğer kısımları da nazara alınmamalıdır.

d) İş mahkemeleri kanunu.

Bu kanunun kabulü sırasında, dikkate alınmıyan kısımların meydana koyduğu noksanlıklar, mezkûr kanunu hakiki sahasından uzaklaştırmıştır.

İş mahkemelerinin kuruluş maksadını, seri iş görmek, daha fazla beklemeğe tahammülü olmıyan işçi Vatandaşı zamanında hakkına kavuşturmak olduğuna göre beliren noksanların giderilmesi ciddi bir vecibe haline girmektedir.

Hakiki gayesinden ayrılan kanunun, varlığı ile yokluğu arasında istisnai bir fark görülemez. Onun için, tadiline mütedair çalışmalara zaruret vardır.

e) Gelir vergisi kanununda işçi aleyhine olan hükümler:

Mezkûr kanunun hazırlanması ile tatbiki arasında bazı mübayenetlerin zuhur ettiği malûmdur.

Meseleleri cem'ileştirebilmek için, müşahade ve tesbit olunan hususatın TÜRK - İŞ'e gönderilmesinin lâzım geldiğini tasrih etmek isteriz. Bu arada işleri, 2,3 ay devam eden işçilerin hususiyetleri gözönünde bulundurulmaktadır. (İzmir İncir, üzüm işçileri gibi)

a) Trafik kanunda işçi aleyhine bulunan hükümler:

Kanun yeni olmakla beraber, içinde noksanların bulunduğu görülmektedir.

Mahiyeti itibarile, hususiyet arzeden mezkûr mesele hakkında alâkalılardan ve bilgi sahiplerinden lüzumlu malûmata intizar etmekteyiz.

g) Ölen işçilerin, kıdem haklarının varislerine verilmesi:

Halen bu mevzuda, Yargıtay Ticaret dairesinin lehine olan bir kararı mevcuttur.

Bu bapta daha müessir olunabilmesi için, mezkûr karar İş kanununun tadili sırasında nazara alınacaktır.

Bundan başka, mümessiller hey'etine sunulan programın 17 nci maddesinde, muhtelif teşekküllerimizde vazife alan Sendikacıların işyerlerindeki haklarının müdafaası, 18 nci maddede mevsimlik işlerde çalışanların sigorta ve diğer kanuni haklarının tanınması, 23 ncü maddede, mazeretli 161 gün prim ödeyenlerin dahi, sigortaca yevmiyelerinin ödenme gibi hususlar, ilgili kanunlar içinde düşünülmesi lâzım geldiği için ayrı birer madde görülmemiştir.

h) Devlet Demir yolları işçilerinin ücretleri:

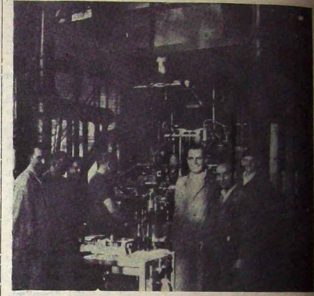
D. D. Yolları İşçilerinin ücretlerine dair kanun tasarısının bir an evvel Büyük Millet Meclisinden çıkarılması.

i) İş müddetleri nizamnamesi :

Nizamnamede, 8 saat ve daha fazla çalılacak işlerin tayin ve tanziminde, bazı işlerde çalışan işçilerin durumlarına nüfuz edilmeden 11 saat gibi kayıtlar konulmuştur.

Bunlardan bilhassa Lokanta, otel ve benzeri yerlerde çalışan işçiler birinci dereceyi işgal ederler. Bunun dışında kalıpta ayni mesele ile ilgisi bulunanlar, iş ve çalışma şartlarını mucip sebeblerile bildirmeleri icap etmektedir.

(Devamı var)

Almanyada bulunan İşletme Şefimiz B. Fethi Arman, bir Cam fabrikasında görülüyor.